

Studenti snižují rychlost

Publikováno: 28. 2. 2011

Anotace:

V období 2008–2010 probíhal evropský projekt ShLOW! Cílem projektu bylo zvýšení povědomí o rychlosti v silničním provozu a jejích negativních následcích. Tyto následky se snaží snižovat nástroje tzv. managementu rychlosti, někdy též nazývané zklidňování dopravy. Jedná se o opatření z oblasti infrastruktury, vzdělávání i dozoru a postihování přestupků.

Cílovou skupinou projektu byli studenti vysokých škol, kteří si uvědomovali závažnost situace a realizovali vlastní projekty. Kromě shrnutí celé akce se příspěvek zaměřuje na projekty českých studentů, kteří se soutěže účastnili. Jejich obsah svědčí o potenciálu českých studentů a naznačuje dobré perspektivy do budoucna.

Klíčová slova: bezpečnost silničního provozu, rychlost, management rychlosti, zklidňování dopravy

Annotation:

The ShLOW! project took place in period 2008 – 2010. Its aim was to raise awareness related to speed in road traffic and its negative impacts. There are tools developed to reduce these impacts – speed management. The tools include engineering, education and enforcement measures.

Target group consisted of university students, who understood the issue and were willing to realize their own projects. Except summary description of the whole project, the article focuses on selected Czech projects. Their contents evidence the Czech students' potential and show good future perspectives.

Key words: road safety, speed, speed management, traffic calming

1. ÚVOD

V období 2008–2010 probíhal evropský projekt ShLOW! (*Show Me How Slow*). Cílem projektu bylo zvýšení povědomí o rychlosti v silničním provozu a jejích negativních následcích. Tyto následky se snaží snižovat nástroje tzv. managementu rychlosti (někdy též nazývané zklidňování dopravy). Jedná se o opatření z oblasti infrastruktury, vzdělávání i dozoru a postihování přestupků (v angličtině tzv. 3 E = *engineering, education, enforcement*). Cílem je tak motivace a příprava studentů na multidisciplinární témata bezpečnosti silničního provozu v praxi. Témata zabírala celou šíři problematiky, od různých infrastrukturních opatření, přes vzdělávací kampaně až k úpravě technologií ve vozidlech. Jak bude dále zdůrazněno, důraz byl kladen především na praktickou realizaci navržených opatření.

Projekt ShLOW! byl součástí sedmého rámcového programu Evropské unie. Jeho koordinátorem byla Evropská rada pro bezpečnost silničního provozu (ETSC). Projektu se účastnilo 10 evropských zemí (Belgie, Česká republika, Německo, Nizozemí, Polsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie) prostřednictvím 13 vybraných vysokých škol a výzkumných organizací. Národním koordinátorem za Českou republiku bylo Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. (CDV).

2. PROJEKTY

Cílovou skupinou projektu byli studenti vysokých škol, kteří si uvědomovali závažnost situace a chtěli v této oblasti realizovat vlastní projekt. Proto byly v první fázi projektu osloveny vysoké školy, zabývající se tematikou jakkoli související s bezpečností dopravy: jednalo se o České vysoké učení technické, Masarykovu univerzitu, Univerzitu Pardubice, Univerzitu Palackého a Vysokou školu báňskou – Technickou univerzitu Ostrava. V rámci přednášek na těchto školách bylo osloveno cca 300 studentů. Ti, kteří projevíli zájem o účast v projektu, podali přihlášky, ve kterých uvedli i svoje náměty na projekty. Z těch bylo vyhodnoceno sedm nejlepších.

Těchto „sedm statečných“ postoupilo do druhé fáze projektu – účasti na Speed Management Campu,

který ETSC uspořádalo v Bruselu. Jednalo se o týdenní kurz vedený vybranými experty z oblasti bezpečnosti silničního provozu: jednalo se jak o odborníky z vysokých škol a průmyslové sféry, tak i o zástupce dopravní policie a neziskových organizací. Součástí kurzu byla praktická cvičení a úlohy, doplněná o exkurze do blízkého Gentu, kde proběhla např. demonstrace a zkušební jízdy vozidlem vybaveným systémem ISA (Intelligent Speed Assistance). Cílem kurzu bylo předání informací z oblasti speed managementu a v neposlední řadě setkání s odborníky a studenty z celé Evropy a výměna zkušeností a nápadů.

Po absolvování kurzu byli studenti plně vybaveni k zahájení vlastního projektu. Při těchto aktivitách byli studenti plně podporováni CDV i ETSC – ať už se jednalo o pomoc při jednání s úřady nebo výpomoc s technikou. Realizované projekty se týkaly např. návrhů na zklidnění vybraných místních částí nebo informačních kampaní. Některé příklady budou uvedeny dále.

2.1 UKÁZKA PROJEKTU - PRAHA, POD STADIONY

Námět projektu studenta Fakulty dopravní ČVUT v Praze Bc. Jana Kapitána vzešel z konzultace na úřadě městské části v místě jeho bydliště na Praze 5. Jednalo se o návrh zklidnění komunikace Pod Stadiony.

Bylo provedeno měření rychlosti a průzkum intenzity; dále průzkum chování na přechodech a sledování konfliktů (skoronehod). Řešení bylo navrženo s ohledem na rozdílné potřeby zranitelných účastníků provozu (chodců a cyklistů). Varianta A navrhuje fyzické ostrůvky za účelem zklidnění a zlepšení podmínek přecházení (délka stávajících přechodů je nebezpečná). Varianta B aplikuje navíc jízdní pruhy pro cyklisty (viz obr. 1). Řešení byla navržena na výhledovou intenzitu a byla prověřena makroskopickou simulací.

I přes komplexnost řešení je však další realizace projektu ohrožena dlouhodobými plány odboru dopravy – ten plánuje realizaci popisovaného projektu nejdříve v roce 2020.

Obr. 4 Přejech mezi původními a novými čarami podle projektu José Sanchéze

4. ZÁVĚR

Hodnocená místa bohužel neobsadil žádný z českých studentů. Jak bylo zmíněno, u vyhodnocovaných projektů byl kladen největší důraz na praktickou realizaci opatření a vyhodnocení jejich účinků. Právě tato implementace byla s ohledem na specifické české podmínky překážkou, jak bylo vidět u obou uvedených českých příkladů.

To však jistě nic neubírá na kvalitě jejich projektů a míře aktivity a snahy, kterou do svých projektů vložili. Z celého průběhu je zřejmý jejich potenciál. To naznačuje dobré perspektivy do budoucna v celé šíři bezpečnosti silničního provozu – ať už ve vědě a výzkumu, projektování úprav nebo prevenci pomocí kampaní a vzdělávání.